

การสำรวจความรู้และการใช้ฮอร์โมนทดแทนในผู้หญิง
วัยใกล้หมดระดูและหลังหมดระดูในกรุงเทพมหานคร

นางสาว สุภัททิรา สัตบุรุษวงศ์
นางสาว สุริย์รัตน์ รัญชัย

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตร์บัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2546

**SURVEY OF PERCEPTION AND
USE OF HORMONE
REPLACEMENT IN PERI- AND
POST- MENOPAUSAL WOMEN
IN BANGKOK**

**MISS SUPATTIRA SATBURUSAWONG
MISS SUREERAT RANCHAI**

**A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN
PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR
THE BACHELOR DEGREE OF SCIENCE IN
PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY**

2003

โครงการพิเศษ

เรื่อง การสำรวจความรู้และการใช้ฮอร์โมนทดแทนในผู้หญิงวัยใกล้
หมดระดูและหลังหมดระดูในกรุงเทพมหานคร

.....
.....
(นางสาวสุภัททิรา สัตบุรุษวงศ์)

.....
(นางสาวสุรีย์รัตน์ รัญชัย)

.....
(รองศาสตราจารย์สุภาภรณ์ พงศกร)
อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์สมใจ นครชัย)
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทคัดย่อ

การสำรวจความรู้และการใช้ฮอร์โมนทดแทนในผู้หญิงวัยใกล้หมดระดู และหลังหมดระดูในกรุงเทพมหานคร

สุภัททิรา สัตบุรุษาวงศ์, สุรีย์รัตน์ รัญชัย

อาจารย์ที่ปรึกษา : สุภาภรณ์ พงศกร, สมใจ นครชัย

ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คำสำคัญ : วัยหมดระดู, ฮอร์โมนทดแทน

โครงการพิเศษนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความรู้เกี่ยวกับภาวะหมดระดู การใช้ฮอร์โมนทดแทน รวมถึงอาการไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ฮอร์โมนทดแทนในผู้หญิงวัยใกล้หมดระดู และหลังหมดระดูในกรุงเทพมหานครที่มีอายุระหว่าง 45 – 65 ปี ในการสุ่มตัวอย่างใช้วิธี cluster sampling เพื่อสุ่มพื้นที่ในกรุงเทพมหานครที่จะศึกษา จากนั้นใช้วิธี systematic random sampling เพื่อสุ่มตัวอย่างจำนวน 96 คน จำนวนตัวอย่างนี้ได้จากการคำนวณทางสถิติ การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามโดยวิธีสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ผลจากการเก็บข้อมูลได้จำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 62 คน ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้มาก่อนหมดระดูจะมีระดูมาไม่สม่ำเสมอมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.1 และมีความรู้ว่ายัยหมดระดูอาจเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือดได้น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.5 สำหรับการใช้ฮอร์โมนทดแทนพบมีผู้ใช้ค่อนข้างน้อย คิดเป็นร้อยละ 17.7 และอาการข้างเคียงจากการใช้ฮอร์โมนทดแทนที่พบได้แก่ น้ำหนักตัวเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 27.3 ส่วนอาการเจ็บคัดเต้านมและปวดศีรษะพบน้อย ผลจากการศึกษาสรุปได้ว่า ผู้หญิงวัยใกล้หมดระดูและหลังหมดระดูในช่วงอายุ 45 – 65 ปี ในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับภาวะหมดระดู แต่มีอัตราการใช้ฮอร์โมนทดแทนอยู่ในระดับต่ำ พบอาการข้างเคียงที่เกิดจากการใช้ฮอร์โมนทดแทนน้อย ที่พบส่วนใหญ่ คือ น้ำหนักตัวเพิ่ม

Abstract

Survey of perception and use of hormone replacement in peri - and post - menopausal women in Bangkok

Supattira Satburusawong, Sureerat Ranchai

Project adviser : Supaporn Pongsakorn, Somjai Nakornchai
Department of Pharmacology, Faculty of Pharmacy, Mahidol
University

Key words : Menopause, Hormone replacement

The purpose of this special project was to survey the perception and use of hormone replacement as well as its side effects in peri - and post - menopausal women aged 45 - 65 years old in Bangkok. Cluster sampling design was used to select one area in Bangkok to study. Then, systematic random sampling was used in order to obtain 96 subjects. The number of subjects was statistically calculated . Using questionnaire to collect data by telephone interview, only 62 subjects were obtained. The results showed that the highest percentage of subjects (87.1%) knew that irregular bleeding might occur before their menopausal period, while the lowest percentage of subjects (35.5%) knew that cardiovascular diseases could occur during post-menopausal period. However, the number of hormone replacement users was quite low (17.7%). Some side effects of hormone replacement therapy experienced were weight gain (27.3%) , breast pain (18.2%) and headache (9.1 %). In conclusion, most of peri - and post - menopausal women in Bangkok perceived about menopause, but hormone replacement had been used in only some women. Weight gain was the most common side effect (27.3%).